

Повідомлення «Соціально-економічне становище Черкаської області за 2021 рік»

Населення

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 грудня 2021р. становила 1162,4 тис. осіб. з них міського населення – 666,3 тис. осіб та сільського – 496,1 тис. осіб. Упродовж січня–листопада 2021р. чисельність наявного населення зменшилась на 15827 осіб.

Порівняно з січнем–листопадом 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 2935 осіб.

Кількість живонароджених у січні–листопаді 2021р. становила 6260 осіб, померлих – 20864 особи.

Доходи населення

У 2021р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (із кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з 2020р. збільшився на 22,1% і становив 11965 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,2–2,2 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг; поштової та кур'єрській діяльності; текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів і не перевищував 64% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати (з урахуванням змін споживчих цін) у 2021р. порівняно з 2020р. становив 109,8%.

Сума заборгованості з виплати заробітної плати (дані наведено по юридичних особах, активних на початок року, із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) протягом грудня 2021р. зменшилась на 3,5 млн.грн або на 7,4% і на 1 січня 2022р. становила 43,5 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найвагомніше зменшення суми несплаченої заробітної плати спостерігалось у водопостачанні; каналізації, поводженні з відходами (на 1493,8 тис.грн), державному управлінні й обороні; обов'язковому соціальному страхуванні (на 1474,3 тис.грн), виробництві електричного устаткування (на 635,8 тис.грн). Повністю погасили заборгованість із виплати заробітної плати в охороні здоров'я в сумі 1788,7 тис.грн, проте значно збільшилась сума боргу у складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 1732,5 тис.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 січня 2022р., становила 2,0 тис. осіб, або 1,0% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 21,4 тис. грн, що в 1,5 раза перевищує середню заробітну плату за грудень 2021р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області, протягом 2021р. обліковано 8338 **кримінальних правопорушень**, з них тяжких та особливо тяжких – 37,7%.

Найбільше злочинів (43,5% загальної кількості) скоєно проти власності, по 11,4% – проти життя та здоров'я особи, а також у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,7% – у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 5,6% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 5,0% – проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Протягом 2021р. на території області скоєно 32 очевидні умисні вбивства, 44 умисні тяжкі тілесні ушкодження та 8 зґвалтувань.

Кількість випадків крадіжок становила 2482, шахрайств – 552, грабежів – 80, розбоїв – 25 та хабарництва – 43.

Правоохоронними органами протягом 2021р. виявлено 57 осіб, які скоїли злочини у складі 12 злочинних груп і злочинних організацій.

За 2021р. потерпіло від злочинів 4924 особи, з яких 1648 – жінки, 382 – особи похилого віку, 103 – неповнолітні та 50 – діти до 14 років. Найбільше потерпілих (52,5%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 2154 та 432 особи, серед яких 38,9% – жінки (838 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі

злочинами, на території області постраждало 239 осіб, з них 49 осіб загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 149 осіб, із числа яких 17 осіб – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 25 – вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 2583, з них жінок – 12,4%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 19,4% раніше вже ставали на злочинний шлях, 7,3% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 6,2% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 78,9%, безробітних – 0,5%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2021р. становив 36399,8 млн.грн, що у порівнянних цінах на 13,3% більше обсягу 2020р. У грудні 2021р. проти грудня 2020р. оборот роздрібною торгівлі збільшився на 10,5%, проти листопада 2021р. – на 19,3%.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2021р. становив 20816,5 млн.грн, що в порівнянних цінах на 16,3% більше від обсягу 2020р. У грудні 2021р. роздрібний товарооборот збільшився проти грудня 2020р. на 13,6%, проти листопада 2021р. – на 19,3%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у 2021р. (за попередніми даними) порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 129,5%.

Господарствами всіх категорій (за попередніми даними) реалізовано на забій 472,7 тис.т худоби та птиці (у живій масі) (на 1,0% більше обсягу 2020р.), вироблено 436,2 тис.т молока (на 5,3% менше) та 753,3 млн.шт яєць (на 6,0% менше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у 2021р. складала відповідно 9,3%, 32,0% та 42,8%.

Станом на 1 січня 2022р. (за попередніми даними) кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 січня 2021р. скоротилася на 4,0% і становила 131,6 тис. голів, в т.ч. корів – на 4,6% (62,6 тис. голів), свиней – на 6,1% (325,3 тис. голів), овець і кіз – на 5,1% (24,3 тис. голів), а птиці свійської зросла на 1,7% (25,4 млн. голів).

Господарства населення утримували 22,9% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, в т.ч. 31,9% корів, 36,2% свиней, 88,5% овець і кіз та 20,4% птиці всіх видів.

Промисловість

У 2021р. порівняно з 2020р. **індекс промислової продукції** становив 97,7%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 125,6%, у **переробній** – 97,3%.

На підприємствах з **виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 95,1%.

Менше вироблено свіжих чи охолоджених туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини (на 29,2%), олії соняшникової нерафінованої (на 26,6%), вод мінеральних та газованих непідсолоджених (на 20,6%), свіжих чи охолоджених тушок курей, курчат (на 15,7%), риби сушеної і в'яленої (на 12,5%), виробів здобних (12,0%), свіжих чи охолоджених туш, напівтуш свинини (на 11,1%), борошна з культур зернових, крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 10,5%), сиру плавленого (на 8,6%), борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 4,7%), хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання (на 1,9%).

Водночас більше вироблено виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин (у 2,3 раза), кукурудзи цукрової консервованої (у 1,7 раза), свіжих чи охолоджених частин тушок курей, курчат (на 28,2%), пива солодового (на 15,6%), риби солоної, крім оселедців (на 15,1%), олії соєвої нерафінованої (на 14,7%), масла вершкового жирністю не більше 85% (на 4,5%).

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 88,5%. Скоротився випуск футболок, майок й подібних виробів трикотажних машинного або ручного в'язання; жіночих та дівчачих: пальт та плащів, жакетів та блейзерів (крім трикотажних), суконь (крім трикотажних), костюмів та комплектів (крім трикотажних), блузок, сорочок та батників (крім трикотажних).

Водночас зросло виробництво білизни постільної бавовняної (крім трикотажної), чоловічих та хлопчачих сорочок (крім трикотажних), чоловічого та жіночого взуття, призначеного для носіння на вулиці, з верхом із шкіри натуральної.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** індекс промислової продукції становив 102,4%.

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** індекс промислової продукції становив 96,3%. Менше випущено поліуретанів у первинних формах (у 1,7 раза), сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у

перерахунку на сухий безводний продукт, крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше (на 35,1%), мила та речовин поверхнево-активних органічних в брусках та подібних формах (крім для туалетних цілей – на 24,9%, для туалетних цілей – на 19,7%), аміаку безводного (на 22,3%), інсектицидів (на 9,6%), нітрату амонію (на 5,8%). Більше вироблено неорганічних фунгіцидів, бактерицидів та протруювачів насіння (у 3,6 раза), засобів мийних та для чищення, які містять або не містять мило, включаючи допоміжні засоби для миття, розфасованих для роздрібної торгівлі, крім тих, що їх використовують як мило та поверхнево-активні речовини (у 2,5 раза), гербіцидів (у 1,6 раза).

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції становив 99,8%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції індекс промислової продукції становив 98,9%.

На підприємствах металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування випуск промислової продукції зріс на 1,5%.

У машинобудуванні індекс промислової продукції становив 109,3%. Збільшився випуск устаткування для наповнення, закупорювання пляшок, банок, закривання ящиків, мішків, їх запечатування, наклеювання етикеток, устаткування для газування напоїв; розпушувачів та культиваторів; борін дискових; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій; кузовів для автомобілів вантажних, фургонів, автобусів, тракторів, самоскидів, автомобілів спеціального призначення, автомобілів для перевезення 10 осіб і більше; контейнерів, спеціально розроблених та оснащених для транспортування вантажів одним чи декількома видами транспорту; обладнання й апаратів для фільтрування й очищення повітря та газів; обладнання для зважування. Водночас скоротилось виробництво стрічкових конвеєрів та елеваторів безперервної дії для товарів або матеріалів; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); засобів автотранспортних для перевезення 10 і більше осіб.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря випуск промислової продукції становив 96,8%. Зменшилось виробництво електроенергії тепловими електростанціями, проте гідроелектростанціями електроенергії вироблено більше, ніж у 2020р.

Будівництво

У 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на 3629,7 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у 2021р. становив 117,6%.

Обсяги будівництва інженерних споруд збільшилися на 34,8%, будівель – зменшилися на 8,4%.

Нове будівництво становило 21,3% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 67,7%, реконструкція та технічне переоснащення – 11,0%.

Транспорт

У 2021р. **вантажобіг** підприємств транспорту області становив 9807,7 млн.ткм, або 113,6% від обсягу 2020р.

Підприємствами транспорту перевезено 11,5 млн.т **вантажів**, що становить 112,3% від обсягів 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у 2021р. перевезено 7268,4 тис.т вантажів, що на 39,1% більше обсягу перевезень вантажів у 2020р. та виконано вантажообіг в обсязі 2017,5 млн.ткм, який збільшився у 1,7 раза.

Пасажиروبіг підприємств транспорту у 2021р. становив 1548,8 млн.пас.км, або 131,5% від обсягу 2020р. Послугами пасажирського транспорту скористалися 40,1 млн. пасажирів, або 99,4% від обсягу 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 27,5 млн. пасажирів, що на 8,8% менше ніж у 2020р.

Електротранспортом перевезено 11,0 млн. пасажирів, що на 23,8% більше від обсягу 2020р.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–листопаді 2021р. **експорт товарів** становив 769,7 млн.дол. США, або 103,6% порівняно із січнем–листопадом 2020р., імпорт – 947,3 млн.дол., або

153,2%. Негативне сальдо склало 177,6 млн.дол. (у січні–листопаді 2020р. було позитивне – 124,4 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами із 135 країн світу. Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Китаю – 16,9%, Польщі – 6,3%, Оману – 4,7%, Нідерландів – 4,6%, Білорусі – 4,5%, Німеччини – 4,4%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 265,9 млн.дол., або 34,5% від загального обсягу експорту та збільшився порівняно з січнем–листопадом 2020р. на 0,4%.

Основу товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 42,5%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 14,4%, готові харчові продукти – 14,3%.

Найбільші імпорتنі поставки товарів надходили зі Швейцарії – 36,8%, Китаю – 14,3%, Польщі – 6,9%, Німеччини – 5,7%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 273,5 млн.дол., або 28,9% від загального обсягу та зменшився проти січня–листопада 2020р. на 20,5%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 43,7%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 15,0%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 13,1%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) за 2021р. по Черкаській області становив 111,7% (за 2020р. – 105,9%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 12,9%. Найбільше (на 36,4% і 26,3%) подорожчали соняшникова олія та цукор. На 17,6–3,3% зросли ціни на яйця, хліб, продукти переробки зернових, м'ясо та м'ясопродукти, овочі, рис, молоко та молочні продукти, масло, макаронні вироби, рибу та продукти з риби, безалкогольні напої. Водночас на 8,1% подешевшали фрукти.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 18,5% відбулося в основному через підвищення цін на природний газ на 30,3%, тарифів на електроенергію – на 26,5%, каналізацію – на 15,8%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 12,6%, водопостачання – на 8,8%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 6,6%, що спричинено подорожчанням послуг лікарень на 14,4%, амбулаторних послуг – на 7,0%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 5,3%.

Підвищення цін на транспорт на 13,4% в першу чергу зумовлено подорожчанням палива і мастил на 25,3%, проїзду в автодорозньому та залізничному пасажирському транспорті – на 22,7% і 13,9% відповідно.

Ціни у сфері зв'язку зросли на 7,5%, що пов'язано з підвищенням тарифів на місцевий телефонний зв'язок на 29,9%, міжміський телефонний зв'язок – на 28,1%, а також з подорожчанням поштових послуг на 16,7%, послуг інтернету – на 8,5% та мобільного зв'язку – на 8,1%.

Послуги освіти подорожчали на 20,7%, а саме: вищої – на 25,8%, середньої – на 25,2%.

